

ІНТЕРВ'Ю-РОЗДУМ: ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ

Юлія Полов'юк,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,

Тернопільський національний педагогічний університету
імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник –

кандидат технічних наук, доцент кафедри журналістики
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Ганна Йордан

У сучасному світі проведення інтерв'ю є важливою частиною отримання даних, оскільки воно дає можливість прискорити пошук певної інформації та поглибити свої знання у потрібній темі. Воно дає змогу дізнатись те, що важко дістати за допомогою інших методів дослідження [1]. Так ми можемо швидше отримати більше контексту та деталей, ніж завдяки пошуку в мережі інтернет, анкетуванні чи аналізі наукових праць.

Інтерв'ю-роздум — це форма творчої співпраці журналіста з людиною, яка є найбільш компетентною у певному питанні, це розгорнутий коментар до факту, події чи явища [2]. Такий вид інтерв'ю через спілкування з ключовими особами та експертами дає можливість отримати актуальну інформацію та конкретні відповіді від людей зі спеціальними знаннями чи досвідом. За допомогою такого шляху інтерв'ювання отримуємо більш детальну і точну картину про подію, ситуацію чи про особистість. Як наслідок, інтерв'ю продовжує залишатися одним із найкращих способів отримання інформації в сучасному світі, і неможливо переоцінити його значення в різноманітних сферах діяльності, безпосередньо у журналістській сфері, адже саме тут цінується інформація, яка має сенсаційний або інтригуювальний зміст [3].

Відповідно до структури тексту інтерв'ю-роздуму, компетентна відома особа дає відповідь на питання журналіста щодо певної події, ситуації чи явища. Мета цього інтерв'ю – це показати і донести думку та бачення інтерв'ююваного, що часто підкріплю-

ється фактами. Тобто, це інтерв'ю має містити безпосередньо цікавий, інформаційний матеріал, який пов'язаний з актуальною для обговорення темою [4].

Інтерв'ю-роздум можна проводити у найрізноманітніших форматах, але незмінним залишають кілька факторів: зачин, який повідомить майбутньому читачу тему, він може мати характер підзаголовків, текстових вірзок, авторського вступу. Основний текст, в якому розглядатимуться аспекти теми, висновки або потенційний розвиток подій та, за бажанням аналіз, в якому можна звернути увагу на найважливіші ідеї. Головним структурним елементом, що проковує зацікавлення до інтерв'ю є неординарний заголовок [5]. На розробку структури інтерв'ю-роздуму впливають: мета спілкування, характер теми, аудиторія на яку ви розраховуєте, та ресурси для створення матеріалу.

Підготовка до інтерв'ю-роздуму включає кілька етапів: вибір теми, попередній збір інформації, розмова з інтерв'юваним, розбір отриманої інформації, виділення найважливішого, монтаж фрагментів, оформлення композиції та шліфування [6, 7].

Щоб успішно пройти процес підготовки, необхідно дізнатись про співрозмовника, включаючи його професійний досвід, досягнення, думки та позиції [8]. Складання плану інтерв'ю-роздуму є важливим першим кроком до успішного та організованого спілкування. Спершу мають бути чітко сформульовані цілі співбесіди, а для обговорення мають бути обрані важливі теми та проблеми. Важливо заздалегідь сформулювати запитання так, щоб вони якомога ближче торкалися аспектів, які потрібно висвітлити. Журналіст має заздалегідь вибрати, які питання поставити та їх послідовність. Попередньо відслідкувати тенденції сучасних медіа щодо специфіки оформлення такого виду інтерв'ю та більш детально ознайомитися з інформацією щодо теми майбутнього інтерв'ю.

З'ясувати з кількома особами ви будете проводити інтерв'ю. Можливі як індивідуальні, так і групові співбесіди. Мета індивідуального інтерв'ю – дізнатися про точку зору кожного респондента, або ж одного співбесідника. У груповому інтерв'ю інтерв'ювер прагне з'ясувати загальну точку зору групи на обгово-

рювану тему [9]. Основною характеристикою жанру інтерв'ю є збереження висловлювань респондента, включаючи його унікальні думки та бачення, адже вкрай важливо, щоб журналіст зміг це влучно подати у готовому інтерв'ю [10]. Не можна вважати помилкою однакові запитання, які в кожному інтерв'ю ставлять до іншого респондента. Творчі особистості відповідають по-різному, і саме зіставлення їхніх думок викликає інтерес у читача [11].

Важливо підготувати співрозмовника до розмови. Хоча підхід до співбесіди є життєво важливим, почути відповіді кандидатів не менш важливо. Інтерв'ю часто не викликає інтересу, тому що журналіст надто зайнятий запитаннями й не звертає уваги на відповіді. Часто співрозмовник надає додаткові подробиці, робить акценти, використовує певні терміни, щоб викликати інтерес журналіста і дати можливість поставити додаткові запитання. Те, як журналіст ставить питання, має вирішальне значення, оскільки в більшості випадків люди не відповідатимуть одразу на незручні запитання. До цього треба бути готовим. Необхідно починати із основного твердження – факту, який не викликає сумнівів, – далі, враховуючи вираження почуттів респондента, запитувати про його роль.

Під час інтерв'ю-роздуму важливо мати вміння слухати, ввічливо комунікувати та розвивати довірливі стосунки з інтерв'ююваним. На відміну від інших форматів інтерв'ю, рефлексивне інтерв'ю заглиблюється глибше та більш особисто в життя співрозмовника. Завдяки такому інтерв'ю журналіст може отримати справжнє розуміння теми та їхній конкретний досвід. Повага до думок і досвіду співрозмовника є основою вдалої бесіди, це сприяє прозорості та покращує спілкування. Вкрай важливо створити доброзичливу та чесну атмосферу, де співбесідник відчуває себе невимушено та залучено. Важливо зберігати об'єктивність під час інтерв'ю та уважно слухати співрозмовника, демонструючи зацікавленість до його точок зору.

Питання конфіденційності під час проведення інтерв'ю роздуму теж є важливим аспектом. Журналіст має отримати дозвіл співрозмовника на використання інформації, яку отримує під час інтерв'ю. Забезпечення конфіденційності та збереження особистої

інформації опитуваного вимагає особливої обережності. Під час публікації важливо зберігати об'єктивність і правдивість, утримуватися від викривлень і враховувати контекст розмови. Основними принципами етики співбесіди є обережність і повага до особи, яку опитують.

Дуже важливо подякувати співрозмовнику за час, який він приділив, і передати своє бажання більше співпрацювати чи обмінюватися інформацією наприкінці розмови. До завершення інтерв'ю журналіст також можете дізнатися, чи є у інтерв'юйованих додаткові запитання чи зауваження, які вони хотіли б висловити.

Загалом, проводити інтерв'ю-роздум не складно. Це не складніше, ніж просто вести розмову з кимось, хто зацікавлений. Журналістські та суто психологічні, комунікативні навички міцно переплетені в підході до інтерв'ю та є ключовим аспектом до успішної підготовки та проведення інтерв'ю.

Професійні журналісти витрачають більшу частину свого часу на розмови з окремими людьми та узагальнення почутого під час проведення інтерв'ю. Таким чином, вони повинні бути вмілими комунікаторами. Виклики, які стосуються оригінальності та майстерності журналіста, охоплюють не лише саму композицію тексту, але й уміння збирати інформацію та мистецтві спілкування [12].

Отже, інтерв'ю-роздум вимагає таких навичок від журналіста: глибокого розуміння теми, активної взаємодії з інтерв'юйованим, здатності уважно слухати його відповіді та проявляв інтерес до його думок, встановлення стосунків довіри, які заохочують відверту та плідну розмову з самого початку співбесіди та дозволяють співбесіднику почувався невимушено.

Список використаних джерел

- 1.Титаренко Д.,Титатернко О.2012-Дослідницьке інтерв'ю: методичні рекомендації з організації та проведення дослідження. Навчально-методичне видання. Ст.7. URL: https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/6475/1/Tytarenko_Dosl_int.pdf
- 2.Святоцький О.Д. 2000 - Інтелектуальна власність. Словник-довідник Том 1, ст.107.

- 3.Титаренко Д.,Титатернко О.2012-Дослідницьке інтерв'ю: методичні рекомендації з організації та проведення дослідження. Навчально-методичне видання. Ст.6. URL: https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/6475/1/Tytarenko_Dosl_int.pdf
- 4.Матвієнко А.І. 2020-Добірка журналістських матеріалів: інтерв'ю. Ст. 14. URL:https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/77969/1/Matviienko_interview.pdf;jsessionid=7AC434CF93351CAE3E75A5D4A2016200
- 5.Технологія підготовки інтерв'ю: структура та техніка.Розділ 3. URL: <https://referatss.com.ua/work/tehnologija-pidgotovki-interv-ju-struktura-ta-tehnika/>
- 6.Технологія підготовки інтерв'ю: структура та техніка.Розділ 3. URL: <https://referatss.com.ua/work/tehnologija-pidgotovki-interv-ju-struktura-ta-tehnika/>
- 7.Назаренко Г.І. 2009-Інформаційні жанри журналістики: Навчальний посібник.-К:НАУ. Ст.113.
- 8.Школа громадянської журналістики. Прийоми інтерв'ювання. URL:<https://school-cj.org/courses/journalism/lesson-4>
- 9.2014-2022-Соціологічне дослідження економічних і політичних процесів. URL: <http://elbib.in.ua/intervyuvannya-sotsiologichne-doslidjennya-ekonomichnih-i-politichnih-protsesiv.html>
- 10.Щербаченко Ю.О., 2021-Інтерв'ю в процесі пошуку та збору інформації.Ст.13. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/84146/1/Shcherbachenko_bac_rob.pdf
- 11.Технологія підготовки інтерв'ю: структура та техніка.Розділ 3. URL: <https://referatss.com.ua/work/tehnologija-pidgotovki-interv-ju-struktura-ta-tehnika/>
- 12.Назаренко Г.І. 2009-Інформаційні жанри журналістики: Навчальний посібник.-К:НАУ. Ст.108.